

Epävirallinen opetusministerikokous 11.-12.9.2025

Suomea kokouksessa edustaa valtiosihteeri **Nylander**.

Ministerit keskustelevat ammatillisen koulutuksen eurooppalaisesta yhteistyöstä. Tarkoituksena on myös hyväksyä Herningin julistus, jossa määritellään uudet suuntaviivat eurooppalaiselle ammatilliselle koulutukselle vuosille 2025–2030. Tavoitteena on rakentaa joustava, ennakoiva ja kestävä ammatillinen koulutusjärjestelmä, joka tukee vihreää ja digitaalista siirtymää.

Julistus on linjassa pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman ”Vahva ja välittävä Suomi” ammatillista koulutusta koskevien kirjausten (5.2. Toiselta asteelta tiedot ja taidot eteenpäin) kanssa. Suomi pitää Euroopan kilpailukyvyyn ja menestyksen kannalta ratkaisevana, että määrätietoisia ponnisteluja koulutustason nostamiseksi ja jatkuvan oppimisen vahvistamiseksi EU:n tasolla jatketaan. (E 58/2023 vp).

Asialista:

Keskustelu ammatillisen koulutuksen eurooppalaisesta yhteistyöstä (Herningin julistus)

s3

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/223/2025-OKM-27

Hyvönen Erno

28.8.2025

Epävirallinen opetusministerikokous Herning 11.-12.9.2025

Kokous

Epävirallinen opetusministerikokous 11.-12.9.2025, Herning, Tanska

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Tanska on kutsunut opetusministerit epäviralliseen ministerikokoukseen Herningiin 11.-12.9.2025. Käydään keskustelu kokouksen yhteydessä hyväksyttävästä Herningin julistuksesta. Epävirallisessa ministerikokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä julistuksen.

Herningin julistus on linjassa pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman ”Vahva ja välittävä Suomi” ammatillista koulutusta koskevien kirjausten (5.2. Toiselta asteelta tiedot ja taidot eteenpäin) kanssa. Suomi pitää Euroopan kilpailukyyn ja menestyksen kannalta ratkaisevana, että määrätietoisia ponnisteluja koulutustason nostamiseksi ja jatkuvan oppimisen vahvistamiseksi EU:n tasolla jatketaan. (E 58/2023 vp).

Pääasiallinen sisältö

Epävirallisessa opetusministerikokouksen yhteydessä on tarkoitus hyväksyä Herningin julistus.

1. Johdanto

EU:n jäsenmaat ja komissio sekä, eurooppalaiset työmarkkinaosapuolet sopivat 2000-luvun alussa yhteisistä tavoitteista ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi. Tavoitteet

kirjattiin vuonna 2002 Kööpenhaminan julistukseen, joka oli alku ammatillisen koulutuksen Kööpenhaminan prosessille. Syyskuussa annettava Herningin julistus on jatkoa tälle prosessille.

Kööpenhaminan prosessin tuotteita ovat mm. eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF), opintosuoritusten siirtojärjestelmä (ECVET), laadunhallinnan viitekehys ja verkosto (EQAVET) ja Europass-ansioluettelo yksilöiden käyttöön. Näitä työkaluja on päivitetty vuosien varrella.

Yhteisten työkalujen kehittämisen jälkeen eurooppalainen yhteistyö ammatillisen koulutuksen kehittämisessä on muuttunut yhteisten tavoitteiden asettamiseksi. Syksyllä 2020 opetusneuvosto hyväksyi 24.11.2020 suosituksen kestävää kilpailukykyä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta. Tämän jälkeen marraskuun 2020 lopulla jäsenmaat, ETA/EFTA-maat, eurooppalaiset työmarkkinaosapuolet ja komissio antoivat Osnabrückin julistuksen, jonka fokus oli ammatillisen koulutuksen digivihreässä muutoksessa. Osnabrückissa sovittiin, että jäsenvaltiot raportoivat edistymisestään säännöllisesti päivitettävillä kansallisilla toteuttamissuunnitelmilla (National Implementation Plan, NIP). Suomen toteuttamissuunnitelma päivitettiin kesällä 2023 pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti. Toteuttamissuunnitelmien perusteella EU:n ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus Cedefop monitoroi EU-tason kehitystä kansallisten toimien perusteella.

2. Keskeiset ehdotukset

Syyskuussa 2025 hyväksyttävä Herningin julistus korvaa aiemman Osnabrückin julistuksen (2020) ja määrittää uudet suuntaviivat eurooppalaiselle ammatilliselle koulutukselle vuosille 2025–2030. Herningin julistusta on valmisteltu 2025 loppuvuoden puheenjohtajamaan Tanskan johdolla. Valmistelu käynnistyi syksyllä 2024 ja julistusuonnosta on käsitelty ammatillisen koulutuksen pääjohtajakokouksessa ja komission asettamassa ammatillisen koulutuksen neuvoo-antavassa komiteassa Puolan puheenjohtajakaudella. Tavoitteena on rakentaa joustava, ennakoiva ja kestävä ammatillinen koulutusjärjestelmä, joka tukee vihreää ja digitaalista siirtymää. Uusi julistus korostaa vihreää ja digitaalista siirtymää ammatillisessa koulutuksessa, elinikäisen oppimisen ja osaamisen päivittämisen merkitystä, työelämälähtöisyyttä ja oppisopimuskoulutuksen vahvistamista sekä sosiaalista osallisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia kaikille oppijoille.

3. Vaikutukset

Herningin julistus on osa EU:n tavoitetta rakentaa vahvaa eurooppalaista koulutusala-etta ja vastata nopeasti muuttuvan työelämän tarpeisiin. Se on laadittu laajassa yhteistyössä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja koulutuksen asiantuntijoiden kanssa. Tätä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa halutaan vahvistaa jatkossakin.

Myös kansallisten toteuttamissuunnitelmien (NIP) päivittäminen ja seuranta jatkuisi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU30- jaosto 1.9.2025

EU-ministerivaliokunta 5.9.2025

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erno Hyvönen [erno.hyvonen\(at\)gov.fi](mailto:erno.hyvonen(at)gov.fi) . 02953 30398

VNK, EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, [sarita.friman\(at\)gov.fi](mailto:sarita.friman(at)gov.fi), 0295 160144

VAHVA-tunnus

EU/223/2025

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

